

Dogmatics

Academic credits

9 KP (13.5 ECTS)

Prerequisites

History of the Church I

Approved by

Methodological Commission (August, 2021)

Main Lecturer

Dr. Guntis Kalme (guntiskalme@hotmail.com)

Content

The dogmatics course consists of three parts: patrology, Christology and pneumatology. In each of the parts, students are introduced to classical content from a Lutheran orthodox, confessional position based in Scripture and Lutheran confessions and accepted in the LELB Constitution. At the same time, the presentation of the content of dogmatics also involves the development of the theological thinking of students, pointing to the development of different theological dogmas in their historical and confessional context. The dogmatics course refers to the application of knowledge in the practical Christian life of students and the pastoral ministry in congregation and society.

Aims:

- Introducing students to basic issues of orthodox Lutheran dogmatics;
- to deepen their understanding of the content of a Lutheran confessional dogmatics;
- promote student ability to dogmatic its content rationally and justify it.

Learning Outcomes

Knowledge

The students will know:

- The principal doctrines of the Lutheran confessional dogmatics
- The origins of the principal doctrines of the Lutheran confessional dogmatics and their connection

Assessment

Research pers I – V
Examination

Skills

The students will be able to:

- to identify dogmatic judgments and statements
 - distinguishing Biblical and Lutheran dogmatic statements from non-Biblical and non-Lutheran
- Independent work I
– III
Examination

Competencies

The students will be able to:

- explain the content of basic teachings of Lutheran confessional dogmatics
 - refer to the use of Lutheran confessional dogmatics in faith practice and in ministry
 - base their opinion on dogmatic matters
- research papers IV
– V
Examination

FULL-TIME STUDIES

Lesson Plan

	<i>Subject</i>	<i>Academic hours (45 min)</i>
1	Introduction to the course. The origins, subject matter, definition of theology. Church and theology. Cross theology as a center of theology. Doctrine, its nature.	4
2	Theology as an ability. Dogma, its emergence in the Early Church, functions. Division of theology, its science, method. Revelation, its ways. Religious <i>apriori</i>	4
3	Theology and theopraxis. Test case study. Philosophy and theology. Mind in dogmatics	4
4	God's nature, sovereignty, transcendence, immanence, attributes. The hidden, open God. God as a Person	4
5	Evidence of God's existence, types, their meaning	4
6	Workshop I	4
7	Trinity, the term etymology, the scriptural basis. The problem of <i>filioque</i> , its historical solutions	4
8	Scripture as the word written by God. The canon, attributes, authority of the Scripture. Basic principles and methods for interpretation.	4
9	Paterology. The first article, its nature. God Creator, His creative speech. Creation as a network of channels of God's grace. God's gifts in creation. The meaningfulness of the created world.	4
10	Theological anthropology. Human place in the world. First article – receiving God's gifts. Human identity definition approaches. The consequences of the sin.	4
11	The theology of Christian time and history. God as the absolute subject of history. Christian space theology.	4
12	Workshop II Interim examination I	4
13	Christology. Research approaches. Research and Salvation. Nicean-	4

Dogmatics

	Constantinople creed as a principle organising christology	
14	Sources of Christ preexistence, references and authority. Christ's person. Ecumenical confessional testimony. The humanity and divine of Christ.	4
15	Unity of Christ's person. The community of Christ's natures. Communication of nature attributes.	4
16	Teaching about the states of Christ.	4
17	Teaching about the offices of Christ – the prophetic, the priest, the royal.	4
18	Workshop III	4
19	M. Luther's christology, its modern nature	4
20	M. Luther's cross theology, its contemporary nature	4
21	The nature of Christ in God's words "for us" Part I	4
22	The nature of Christ in God's words "for us" Part II	4
23	The work of Christ's redemption. Objective and subjective justification	4
24	Workshop IV	4
	Interim examination II	
25	The state of pneumatology, its precepts in the Lutheran research of Holy Spirit	4
26	OT teaching about Holy Spirit. NT teaching about Holy Spirit.	4
27	Teaching of the Holy Spirit in Early Church	4
28	Workshop V	4
29	Majority and minority traditions in pneumatology.	4
30	Gifts of the Spirit in the Scripture. Charismatism, its main features	4
31	M. Luther's views on the Holy Spirit. Holy Spirit's participation in Baptism	4
32	Workshop VI	4
33	Holy Spirit's participation in Holy Supper	4
34	Two kingdoms. Holy Spirit's participation in the Church	4
35	General and special vocation. Eschatology. Last things	4
36	Workshop VII	4
	Final exam	

Total
hours:

144

Individual Studies

No. p. k.	Individual studies	Number of hours to run
1.	Preparation for 7 workshops, reading, reflection on literature	70
2.	3 papers on a Lutheran confessional dogmatic subject of Christian faith; research and development of issues for presentation. Prepare handouts for three presentations.	130
3.	Presentation and defence of 3 papers (with a ppt presentation) in workshops I - VII	4
4.	Discussion of the 3 presentations of another student, evaluation of the progress of discussion for the 3 presentations of another student in workshops I - VII	6
5.	Guided peer assessment	6
Total working hours of Individual studies:		216

Assessment

Independent Task No.	Learning Outcomes			% of final test rating
	Knowledge	Skills	Competence	
1.	+	+		10%
2.	+	+		10%
3.	+		+	10%
4.	+		+	10%
5.	+		+	10%
examination	+	+	+	50%
Total				100%

Readings

Mandatory Readings:

- Millers, Dž. *Kristīgā dogmatika*. Rīga: Svētdienas Rīts, 1999.
- Heglunds, B. *Teoloģijas vēsture*. Rīga: LMF, 1999.
- Plāte, N. *Kompendijs dogmatikā* I, II. Rīga: Teoloģijas seminārs, 1981.
- Fagerbergs, H. "Par Dieva dabu" *Mantojums*, 1995., Nr. 7, 25.-33. lpp.
- Zasse, H. "Mācība par sv. Garu" *Mantojums*, 1995. Nr. 7, 9. – 24.lpp.
- Feldmanis, R. *Credo: apustuļu ticības apliecības skaidrojums*. Rīga: PRFF, 2012.
- Baikovs G. *Bibele kā Kristus liecība. Uzticama. Parbaudāma. Saprotama*. Rīga: LMF, 2016.
- Stots, Dž. *Kristus krusts*. Rīga: LMF, 2010.

Additional Readings:

- Valters, K. *Bausība un Evaņģēlijs*. Rīga, LMF: 2000
- Maldonis, V. *Evaņģēliskā dogmatika*, Rīga: Klints,1996

3. Vīts, Dž. *Krusta garīgums*. Rīga: LMF, 2017.
4. Baikovs, G. *Dievs, pasaule un cilvēks: Reformācijas dārgumi mūsdienu baznīcai*. Rīga: LMF, 2017.
5. Skērs, D. *Kristība*. Rīga: LMF, 2011.
6. Bonhēfers, D. *Sekošana Kristum*. Rīga: LMF, 2008.
7. Kalme, G. "Kristus: laika un vēstures kungs" red. Anita Kalniņa. *2000 Kristietība pasaules kultūrā* : zin. konf., 2000.g., 12.-13.maijs, [konf. materiāli] Rīga: Vārds, 2000, 19. - 29. lpp.

Internet sources:

<https://gudribassakums.lv/2013/05/13/starp-diviem-pasaules-uzskatiem-bibeles-un-rietumu-1-dala/>
<https://gudribassakums.lv/2013/05/06/bibele-ka-lieciba-summa/>
<https://gudribassakums.files.wordpress.com/2013/02/guntis-kalme-indric4b7is.pdf>
http://robertsfeldmanis.lv/lv/?ct=teologiski_raksti_2
<https://logia.org/>
<https://concordiatheology.org/>
<http://www.angelfire.com/ny4/djw/lutherantheology.html>

Mandatory Readings in Christology

Luters, M. "Sprediķis par krustu un patiesa Kristus cilvēka ciešanām," *Mantojums* 1996, Nr. 3.
Millers, Dž. *Kristīgā dogmatika* Rīga: Svētdienas Rīts, 1999.
Forde, G. *Kā ķēlūt par krusta teologu*. Rīga: LMF, 2017.
Markvarts, K. "Lutera krusta teoloģija," *Mantojums*, 1996, Nr 3.
Zasse, H. "Krusta teoloģija (*theologia crucis*)" *Mantojums*, 1996, Nr 3.
Ranks T. "Habakuks un krusta teoloģija vai Habakuks – īsts teologs," *Mantojums*, 1996, Nr 3.
Feldmanis, R. *Credo. Sprediķu cikls par Apustuļu ticības apliecību*. Rīga: PRFF, 2012.

Additional Readings in Christology

Heglunds, B. *Teoloģijas vēsture*, 2. izd. Rīga: Augsburgas institūts, 2003.
Plāte, N. *Kompendijs Dogmatikā*. Rīga: LU, 2020.
Stots, Dž. *Kristus krusts*. Rīga: LMF, 2010.
Maldonis, V. *Evanģēliskā dogmatika*. Rīga: Klints, 1996.

Internet sources in Christology

Reinhardts Slenczka, Kristoloģiski norobežojumi
<https://www.ebaznica.lv/kristologiski-norobezojumi-61577/>
Reinhardts Slenczka, Kristoloģijas uzdevums, <https://www.ebaznica.lv/kristologijas-uzdevums-61515/>
Risto Santala, Mesijas piedzimšana un būtība, <https://www.ebaznica.lv/mesijas-piedzimsana-un-butiba-19588/>
Deivids Skērs, Kalvina teoloģija uzskatāmi atklāj tās nekristoloģisko saturu,
<https://www.ebaznica.lv/kalvina-teologija-uzskatami-atklaj-tas-nekristologisko-saturu-117464/>

Mandatory Readings in Pneumatology

Millers, Dž. *Kristīgā dogmatika*. Rīga: Svētdienas Rīts, 1999.
Feldmanis, R. *Credo. Sprediķu cikls par Apustuļu ticības apliecību*. Rīga: PRFF, 2012.
Hemnic, M. *Enhiridions. Kristīgās mācības rokasgrāmata*. Rīga: LMF, 2000.

Additional Readings in Pneumatology

Holy Spirit

Feldmanis, R. *Credo. Sprediķu cikls par Apustuļu ticības apliecību*. Rīga: PRFF, 2012, 67.-84. lpp.

Hemnics, M. *Enbiridions. Kristīgās mācības rokasgrāmata*. Rīga: LMF, 2000), 99.-103. lpp.

Sanctification

Feldmanis, R. *Dzīvības avoti. Teoloģisku rakstu krājums I*. Rīga: PRFF, 2013, xxv-xxvi lpp., 73.-104. lpp.

Millers, Dž. *Kristīgā dogmatika*. Rīga: Svētdienas Rīts, 1999, 408.-456.lpp.

Skērs, D. "Svētdarīšana luteriskajā teoloģijā," *Mantojums*, Nr. 8, 1995. 20.-31. lpp.,

Senkbeils H. "Kristus darbībā – luteriskais uzskats par svētdarīšanu. Vairāk nekā dzīvesveids." *Mantojums*. 1995. Nr. 7, 34.- 42. lpp., Nr. 8., 32.-42.lpp.

Sacraments

Feldmanis, R. *Dzīvības avoti. Teoloģisku rakstu krājums I*. Rīga: PRFF, 2013, xvi -xix lpp., 41.-70. lpp.

Feldmanis, R. *Credo. Sprediķu cikls par Apustuļu ticības apliecību*. Rīga: PRFF, 2012, 90.-97. lpp.

Kinnamens, S. un Leimans, Č. Luterisms jautājumos un atbildēs. Svētā kristība. Rīga: LMF, 2005.

Millers, Dž. *Kristīgā dogmatika*. Rīga: Svētdienas Rīts, 1999, 462-490.; 507.-559. lpp.

Kolbs, R. *Dariet par mācekļiem kristidami. Sakraments un kristīga liecināšana*. Rīga: LMF, 2002.

Skērs, D. *Kristība*. Rīga: LMF, 2011.

Hemnics, M. *Enbiridions. Kristīgās mācības rokasgrāmata*. Rīga: LMF, 2000, 106-134. lpp.

Senkbeils, H. "Kristus darbībā: sakramenti, absolūcija un dievkalpojums," *Mantojums*, Nr. 9., 1995. 33-42. lpp, Nr. 10., 39-46. lpp.

Neigels, N. "Luters par sv.Vakarēdienu." *Mantojums*. 1996. Nr. 4, 17.-24. lpp.

Bilzens, K. "Sv. Vakarēdiena izpratne Mārtaņa Lutera rakstos," *Mantojums*. 1994. Nr. 7, 6.-16. lpp.

Vītings, K. *Luterisms jautājumos un atbildēs. Sv. Vakarēdiens*. Rīga: LMF, 2015.

Zasse, H. "Sv.Vakarēdiens baznīcas dzīvē." *Mantojums*. 1996. Nr. 4.

Church

Feldmanis, R. *Credo. Sprediķu cikls par Apustuļu ticības apliecību*. Rīga: PRFF, 2012), 85-89. lpp.

Hemnics, M. *Enbiridions. Kristīgās mācības rokasgrāmata*. Rīga: LMF, 2000), 148-150. lpp.

Gīrcs, B. *Kristus baznīca*. Rīga: LMF, 2006), 15.-106. lpp.

Millers, Dž. *Kristīgā dogmatika*. Rīga: Svētdienas Rīts, 1999, 560.-581. lpp.

Šerbs, K. Baznīca – slimnīca vai treniņzāle, *Mantojums*. 1995. Nr. 1, 13.-20. lpp.

Kindseits, Dž. un Smita, P. "Ko nozīmē būt luterānim," *Mantojums*. 1994. Nr. 10., 23-35. lpp., Nr. 11. 24-35. lpp., Nr. 12., 24.-38. lpp.,

Bonhēfers, D. *Dzīve kopībā*. Rīga: LMF, 2006.

Office of ministry

Veselšmits K. "Kalpošanas amata koncepcija un prakse senbaznīcā: struktūra, veidošanās īpatnības un atbilstība Rakstiem," *Mantojums*. 1995. Nr. 12, 19-30. lpp.

Proiss, H. "Luters par vispārīgo priesterību un kalpošanas amatu," *Mantojums*. 1995. Nr. 4, 8.-19. lpp.

Hemnics, M. *Enbiridions. Kristīgās mācības rokasgrāmata*. Rīga: LMF, 2000, 16-27. lpp.

Goizers, R. "Dieva vārds, kalpošanas amats un episkopāts luteriskajās ticības apliecībās," *Mantojums*. 1995. Nr. 4, 20-29. lpp.

Millers, Dž. *Kristīgā dogmatika*. Rīga: Svētdienas Rīts, 1999, 582.-603. lpp.

Saarnivara, U. "Evaņģēliskā sludināšana. Bibliskais pamatojums." *Mantojums*. 1995. Nr. 6. 22.-32.; 37.-40. lpp., Nr. 7., 22.-32. lpp., Nr. 8., 30.-36. lpp., Nr. 9., 28.-36. lpp.

Kvils, T. "Bauslības un Evaņģēlija sludināšana: dāvanu sniegšana," *Mantojums*. 1996. Nr. 5, 15.-22. lpp.

Gīrcs, B. *Kristus baznīca*. Rīga: LMF, 2006, 200.-226. lpp.

Zasse, H. "Apustuliskā sukcesija" *Mantojums*. 1995.Nr. 4, 30-43. lpp.,

Liturgy

- Zasse, H. "Ecclesia orans," 1996. *Mantojums*. Nr. 7., 13-21. lpp.
Neigels, N. "Kam pieder liturģija?" 1996. *Mantojums*. Nr. 6., 9-17. lpp.,
Senkbeils, H. "Dievkalpojums: kopīga liturģiskā dzīve." *Mantojums*. 1996. Nr.6.
Senkbeils, H. "Privātā lūgšana: personīga liturģiskā dzīve." *Mantojums*. 1996. Nr. 7, 29.-42. lpp.
Vingrens, G. "Lūgšana." *Mantojums*. 1996. Nr. 7, 22.-28. lpp.
Markvarts, K. "Liturģiskās banalitātes." *Mantojums*. 1996. Nr. 6, 18-28. lpp.

Vocation

- Senkbeils, H. "Aicinājums: liturģiskā dzīve pasaulē." *Mantojums*. 1996. Nr. 8.
Vingrens, G. "Debesis un zeme." *Mantojums*. 1996. Nr. 8., 9.-19., lpp.

Two kingdoms

- Feldmanis, R. *Dzīvības avoti. Teoloģisku rakstu krājums I*. Rīga: PRFF, 2013), xx-xxv lpp., 107-112. lpp.
Markvarts, K. "Divas valstības jeb valdības," *Mantojums*. 1995. Nr. 6., 9.-26. lpp.
Petšs, L. "Luters starp revolūciju un reformāciju," *Mantojums*. 1994. Nr. 10., 15.-22. lpp.

Last things and times

- Feldmanis, R. *Credo. Sprediķu cikls par Apustuļu ticības apliecību*. Rīga: PRFF, 2012, 98.-104. lpp.
Millers, Dž. *Kristīgā dogmatika*. Rīga: Svētdienas Rīts, 1999, 604.-663. lpp.
Stīvensons, Dž. "Vispārējā apostāze kā mūsu laikmeta zīme," *Mantojums*. 1994. Nr. 11., 6-14. lpp.

Internet sources

- <https://www.ebaznica.lv/svetais-gars-ir-dievs-74483/>
<http://jelgavasannasbaznica.lv/tag/svetais-gars/>
<https://www.ebaznica.lv/ka-tu-zini-ka-svetais-gars-ir-patiess-dievs-2680/>
<https://www.ebaznica.lv/ko-lidz-ar-ticibu-tevi-vel-ir-modinajis-svetais-gars-126872/>